

Monumentnummer*: 527698

Smallepad 5
3811 MG Amersfoort
Postbus 1600
3800 BP Amersfoort
www.cultureelerfgoed.nl

T 033 421 74 56
E info@cultureelerfgoed.nl

Status rijkmonument
Inschrijving register* 19 september 2005
Kadaster deel/nr 82952/151

Woonplaats*		Gemeente*		Provincie*			
Amsterdam		Amsterdam		Noord-Holland			
Straat*	Nr*	House letter*	Toev.*	Postcode*	Woonplaats*	Situering	Locatie
Amstel	179 A	A		1018 ES	Amsterdam		
Amstel	179 B	B		1018 ES	Amsterdam		
Amstel	179			1018 ES	Amsterdam		
Sarphatistraat	23			1018 EV	Amsterdam		
Kadastrale gemeente*	Sectie*	Kadastraal object*	Appartement aanduiding		Grondperceel		
Amsterdam	O				1370		

Omschrijving**

Inleiding

Bakstenen woonhuis dat in 1872 werd ontworpen. Begin jaren tachtig van de negentiende eeuw betrof de beroemde fysiotherapeut dr. J.G. Mezger het pand en werd het interieur verfraaid. Het hoekpand, op de hoek van de Amstel en de Sarphatistraat, is gelegen in het beschermd stadsgezicht van de Amsterdamse binnenstad op een stedenbouwkundig prominente positie aan de voet van de Amstelbrug en naast het aan de andere kant van de brug gelegen Amstelhotel.

Het pand bestaat uit een begane grond, eerste en tweede verdieping en een zolderverdieping. Oorspronkelijk bestond de indeling onder de eerste verdieping uit souterrain en bel-etage. In 1927 werd de bestemming hiervan gewijzigd in een café-restaurant, waarbij de indeling werd veranderd van souterrain en bel-etage naar een begane grond verdieping. Aan de achterzijde, aan de Sarphatistraat, werd toen een uitbouw gerealiseerd, met begane grond en eerste verdieping, bestemd voor het café-restaurant.

Omschrijving

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Woonhuis, 1872, met uit 1927 daterende uitbouw.

De voorgevel is opgetrokken in baksteen en heeft een gewijzigde begane grond. De gevel bevat nu op de begane grond de entree deur naar het woonhuis en ernaast een groot venster, van het café. Boven de entree deur bevindt zich een langgerekt bovenlicht, boven het cafévenster is de pui geschilderd. Op de eerste en tweede verdieping bevinden zich drie T-vensters. De middelste travee wordt geaccentueerd door vensteromlijstingen. Het middelste raam op de eerste verdieping heeft bovendien een Frans balkon. Boven de lijst op gootklossen bevindt zich een dakkapel.

De zijgevel bestaat op de begane grond uit de pui van het café. Erboven bevinden zich in de middelste van de drie traveeën tellende bakstenen gevel op de eerste en tweede verdieping een T-venster met vensteromlijstingen. Boven de lijst op gootklossen bevindt zich een dakkapel.

De achtergevel, boven de uitbouw uit 1927 is gepleisterd en bestaat uit drie vensterassen, waarvan de meest rechtse iets naar voren komt.

In het trappenhuis is gebruik gemaakt van wit marmer langs de wanden en voor de eerste traptreden, tot het niveau van de voormalige bel-etage boven het souterrain. De trap naar de eerste etage is van hout. Ook de trap naar de tweede verdieping is van hout. Tegen de achtergevel, achter de overloop van de trap is als een soort insteek een kleine toiletruimte met fonteintje gerealiseerd.

Het interieur op de eerste verdieping dateert uit de jaren tachtig van de negentiende eeuw. De voorkamer, aan de kant van de Amstel/hoek Sarphatistraat is nagenoeg gaaf bewaard gebleven, met originele lambriserings, wandbespanning, raam- en deurkozijnen en de deuren inclusief het bijbehorende beslag. De haardpartij bevat twee zuiltjes van rood marmer met kapiteeltjes en blauwwitte tegeltjes waarop het monogram van Dr. Mezger is weergegeven. Boven de haard is een spiegel in een lijst van uitbundig houtsnijwerk. Het houten cassetteplafond bevat acht plafondschilderingen met voorstellingen van spelende kinderen, geschilderd in 1888 door Ernst Witkamp en Nicolaas van der Waay. De symmetrisch vormgegeven wand waarin de dubbele deur naar de achterkamer is opgenomen, bevat rechts een schijnde deur, dit als tegenhanger van de toegangsdeur links.

De achterkamer is aanzienlijk soberder vormgegeven. De kamer heeft een zwartmarmeren schouw met een stucwerk boezem en stucplafond. Volgens overlevering bevat de aan het zicht onttrokken achterwand een doorgang naar de uitbouw uit 1927.

De tweede verdieping is eenvoudig vormgegeven en bevat de originele indeling: voor- en achterkamer en een naast de voorkamer gelegen smalle keuken. Beide kamers zijn voorzien van de originele schouwpartij, en de keuken bevat onder meer nog de oorspronkelijke wandtegels. In een afgeschoten gedeelte van de achterkamer is een badkamer gemaakt.

Waardering

Het woonhuis is van algemeen belang vanwege architectuurhistorische waarde als voorbeeld van een laat negentiende-eeuws woonhuis met een bijzonder gaaf bewaard neorenaissance interieur op de eerste verdieping dat naast lambriserings, wandbespanningen, paneeldeuren en een houten cassetteplafond ook plafondschilderingen bevat van Nicolaas van der Waay en Ernst Witkamp.

Het pand bezit cultuurhistorische waarde als woning in de tweede helft van de negentiende eeuw, van de beroemde fysiotherapeut Dr. J.G. Mezger.

* Dit gegeven is onderdeel van het rijksmonumentenregister

** Dit is een registergegeven voor zover noodzakelijk voor de identificatie van het rijksmonument

Het pand bezit bovendien situationele waarde vanwege de ligging op de hoek van Amstel en Sarphatistraat, naast het aan de andere kant van de brug gelegen Amstelhotel.

Hoofdcategorie

Woningen en woningbouwcomplexen

Subcategorie

Woonhuis(K)

Functie

Woonhuis